

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

60111200 – *Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси* бакалаврият
таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат педагогика университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2021 йил «24» 08 даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «25» 08 даги 363 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	7
2.1.	Умумий компетенциялар.....	7
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
	Библиографик маълумотлар.....	10
	Келишув варағи	

1. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи

60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг метёрий муддати 3 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиши бўйича малака талаблари, ўқув режа ва ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга қираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси – “Педагогика” таълим соҳасига оид йўналиш бўлиб, у умумий ўрта таълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун бакалаврият таълим йўналиши бўйича педагогик кадр жараёнида фойдаланиладиган фанлар, педагогик фаолият воситалари, усуллари, методлари;

- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни;

- таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни;

- Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шугулланиш;

- қаламтасвир, рангтасвир, санъат тарихи, композиция, пластик анатомия,

ҳайкалтарошлик, амалий безак санъати, тасвирий санъат фанини ўқитиш методикаси, чизмачилик фанини ўқитиш методикаси, чизма геометрия, чизмачилик, муҳандислик компьютер графикаси, график тасвирлаш асослари ва 3Д моделлаштириш фанлар тизимидаги янгиликлар, шунингдек, тасвирий санъат ва муҳандислик графикасидаги касбий соҳалар бўйича таълимни бошқариш ва педагогик жараёни ташкил этиш;

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълими жараёни, мазкур фанлар тизимини ўқитишни такомиллаштиришга имкон берадиган педагогик ва инновацион технологиялар, методлар, тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълимнинг назарий масалалари, ўқитиш методикаси, маъруза, амалий, семинар ва лаборатория машгулотларини лойihalаштириш ва ташкил этиш жараёни;

– шахсий ва касбий маҳоратни шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни, таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни, таълимни бошқариш ва педагогик жараёни ташкил этишни тушуниш ва идрок этиш, таълим жараёни меъёрий ҳужжатлари;

– каламтасвир, рангтасвир, санъат тарихи, композиция, пластик анатомия, ҳайкалтарошлик, амалий безак санъати, тасвирий санъат фанини ўқитиш методикаси, чизмачилик фанини ўқитиш методикаси, чизма геометрия, чизмачилик, муҳандислик компьютер графикаси, график тасвирлаш асослари ва 3Д моделлаштириш соҳаларидаги муаммолар ва уларнинг ечимлари;

– тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси ихтисослиги бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари масалаларини қамраб олади.

60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврият битирувчилари профессионал таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган ушбу йўналишдаги умумкасбий ва ихтисослик фанларини ўқитиш бўйича педагогик фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқига эга бўлади.

1.2.3. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- Педагогик фаолият;
- таълимий-бошқарув фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- маънавий-маърифий фаолият;
- тадбиркорлик.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланадиган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Педагогик фаолиятда:

– умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-ҳунар таълим тизимида каламтасвир, рангтасвир, санъат тарихи, композиция, пластик анатомия, ҳайкалтарошлик, амалий безак санъати, чизма геометрия, чизмачилик, муҳандислик компьютер графикаси, график

тасвирлаш асослари ва 3Д моделлаштириш, техник чизмачилик, чизма геометрия ва муҳандислик графикаси фанларидан ўрнатилган тартибда дарс бериш;

- умумий ўрта таълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-хунар, мактаблари, мактабдан ташқари муассаларида ишлаш;

- таълим тизимида кабинет мудир, методист ва унга тенглаштирилган лавозимларда ишлаш;

- тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанлар йўналишидаги илмий-тадқиқот ташкилотларида кичик илмий ходим бўлиб ишлаш;

- ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида маънавий-маърифий соҳаларда ишлаш;

- ишлаб чиқариш соҳасида компьютер технологиялари, касбий таълим педагогикаси ва технологияси, ўқитишнинг дидактик воситалари, таълимнинг электрон воситаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш;

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнилари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

- жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;

- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;

- яхлит педагогик жараёнинг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гносеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;

- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;

- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш;

- ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;

- таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси соҳаларининг илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

- Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси соҳаларига доир интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;

- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

- маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш.

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига миллий истиқлол гоёсини сингдириш;

- глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация

технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;

- маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;

- миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний кадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;

- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 60111200 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушиниш, табиий ва илмий фанлар асосларини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги ва экологик билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиш;

- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф-муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш ўқув ва кўникмаларига эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштиришни билиш;

- яхлит педагогик жараённинг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гносеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришишни билиш;

- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олишни билиш;

- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш, ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказишни билиш;

- таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлашни билиш;

- тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларнинг асосий мақсади ва тушунчалари, шаклланиши ва ривожланишининг тарихий боскичлари, Ўзбекистон олимларининг тасвирий санъат, муҳандислик графикаси соҳаларидаги ютуқлари, олимларнинг тасвирий санъат ва муҳандислик графикасини ривожлантиришига қўшган ҳиссалари, тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларининг замонавий ютуқларини билиш;

-бадий таълимнинг ўзига хосликларини англаш, турли типдаги таълим муассасаларида болаларни ўқитишда узвийликни амалга ошириш воситалари, турли бадий тизимлар назарияси ва тарихига доир замонавий билимларни, бадий-ижодий фаолиятга доир билим, кўникма ва малакаларни қўллай олиш ҳамда эгалланган таянч билимларни ўқувчиларга узатишга қобилиятлилик, текис геометрик шакллар, уларга доир турли геометрик яшаш усулларини,табiiй буюмлар ва геометрик сиртларнинг ортогонал ва аксонометрик проекцияларини ҳосил қилиш ҳамда уларни чизиш усуллари, уларга оид бўлган масалаларни ечиш малакаси ва шу билан бирга мазкур чизмаларни давлат стандарти асосида билим бериш, таҳлил қилишга ўргатиш, таҳлилий – танқидий, ижодий ва мустақил фикр юритишни билиш;

-тасвирий санъат ва чизмачилик фанларининг ўқитиш методикасининг ривожланиш тарихи, асосий принциплари ва қонуниятлари, долзарб муаммолари, фанни ўқитишнинг мазмуни, методлари, воситалари, шакллари шунингдек, хусусий методиканинг ўзига хос хусусиятлари, фанни ўқитишда замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан фойдаланиш, ўқувчилар онги ва калбига миллий гоани сингдиришда зарур методик билим, кўникмаларни шакллантириш йўлларига оид билимлар бериш, таҳлилий – танқидий, ижодий ва мустақил фикр юритиш ва ўргатиш, умумий ўрта таълим мактаблари тасвирий санъат ва чизмачилик фанлари ўқитувчиларининг касбий билим ва кўникмаларини Давлат талаблари асосида чуқурлаштириш, янгилаш ва таълим-тарбия жараёнида инновацион технологиялардан фойдаланиш имконини берадиган замонавий компетенцияларини ривожлантиришни билиш;

-бадий таълимнинг ўзига хосликларини англаш, турли типдаги таълим муассасаларида болаларни ўқитишда узвийликни амалга ошириш воситаларини қўллай билиш;

-турли бадий тизимлар назарияси ва тарихига доир замонавий билимларни қўллай билиш;

-бадий-ижодий фаолиятга доир билим, кўникма ва малакаларни қўллай олиш ҳамда эгалланган таянч билимларни ўқувчиларга узатишни билиш;

-музей, галерея, ахрхитектура ва миллий маданият ёдгорликларига экскурсия уюштириш, санъат бўйича суҳбатларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш соҳасидаги билимларни қўллай билиш;

-фан соҳасидаги янги маълумотларни таҳлил қилиш, санъатда замонавий технологияларни қўллаш, бадий-амалий ва лойиҳавий-дизайн фаолиятининг замонавий йўналишлари бўйича амалга тадқиқотлар сифатини тушунишни намоён қилишни билиш;

-матбаа, интeрeр ва экстерeрга бадий безак бeриш, тасвирий, амалий санъат ҳамда фан соҳасига доир замонавий технология, метод, воситаларни қўллай олишни билиш;

-бутун ҳаёт давомида илмий-педагогик ва бадий-амалий фаолият соҳасида ўз-ўзини такомиллаштиришни билиш.

- текис геометрик шакллар, уларга доир турли геометрик яшаш усулларидан фойдалана олишни билиш;

- табiiй буюмлар ва геометрик сиртларнинг ортогонал ва аксонометрик проекцияларини ҳосил қилиш ҳамда уларни чизиш усуллари, уларга оид бўлган масалаларни ечиш малакаси ва шу билан бирга мазкур чизмаларни давлат стандарти асосида бажара олишни билиш;

- турли машина ва механизмларнинг деталларини яшаш ҳамда уларни йиғиш учун тузилган чизмаларни бажара олишни билиш;

- бугунги ишлаб чиқариш жараёнида машина ва механизмларнинг ишлаш принципларини ифодаловчи схематик чизмаларни бажариш ва ўқий олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- турар жой, мактаб, таълим муассасалари, корхона ва бошқа шу каби биноларнинг чизмаларини бажариш ҳамда уни ўқиш малакаси ҳамда фанни бугунги кундаги қурилиш соҳаси, жумладан, турар-жой ва нотурар жой бинолар, йўллар, темир йўллар, кўприк ва тоннеллар қурилиши билан боғлаш кўникмаларига эга бўлиш;

- модел, детал ва буюмларнинг ишчи ва йиғиш чизмаларини тузиш ва ўқиш қонунятлари, графика фанлари тарихи ва ривожланиши жараёнларига услубий ёндашув ҳамда илмий дунёқарашини шакллантириш вазифаларини бажариш кўникмаларига эга бўлиш;

- геометрик фигураларнинг текислик ва сирт устида проекциялаш усулларини тадқиқ қилиш, уларнинг қиёсий таҳлилини бажара олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- геометрик фигураларнинг текис чизмасидан унинг фазовий ҳолатини ва аксинча фазовий ҳолатидан унинг текис чизмасини англай олиш, тасаввур ва тафаккур қила олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- геометрик шакл ва сиртларнинг ортогонал, аксонометрик ва перспектив тасвирларини мустақил бажара олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- геометрик шакл ва сиртларнинг ўзаро муносабатларига оид позицион ва метрик масалаларни еча олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- геометрик шакл ва сиртларнинг, турли объектларнинг шахсий ва тушувчи сояларини қуриш, унга тузатишлар киритишга оид кўникмаларига эга бўлиш;

- аввалдан берилган шартга асосан геометрик шакл, сирт ва объектларини лойиҳалай олиш ва уни ишлаб чиқариш билан боғлашга оид кўникмаларига эга бўлиш;

- перспектив тасвир қуриш қондаларини тасвирий санъатга интеграциялай олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- моделлаштириш объектларининг расмларини олиш, шу жумладан рақамли, CAD дастурлари билан ишлаш, рақамли шаклда ахборотни бошқариш, уч ўлчамли геометрик моделни лойиҳалай олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- стандарт пакетлар ва автоматлаштирилган лойиҳалаш воситаларидан фойдаланган ҳолда техник объектлар ва технологик жараёнларни моделлаштиришни таъминлайди, натижаларни қайта ишлаш ва таҳлил қилиш билан белгиланган усуллар бўйича экспериментлар ўткази олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- техник топшириқларга мувофиқ ва автоматлаштирилган лойиҳалашнинг стандарт воситаларидан фойдаланган ҳолда, муҳандислик иншоотларининг қисмлари ва таркибий қисмларини ҳисоблаш ва лойиҳалаш ишларини билиш;

- график амалларни мустақил таҳлил қилишда ижодий ёндашишни билиш;

- график билимларга оид ахборотларни тўплаш, жамлаш, қайта ишлаш ва улардан ўқитишда фойдаланиш усулларини эгаллайди ва ўз касбий фаолиятида улардан мустақил асосланган қарорлар қабул қила олишни билиш;

- график таълимга оид юқори даражадаги билим, кўникма ва малакаларни чизмачилик фанини ўқитишда қўллашга ижодий ёндаша олиш кўникмаларига эга бўлиш;

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7
ОКС 01.040.01

Гуруҳ Т 55

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, уқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври менежмент, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкет давлат педагогика университети

Ректор А.Ю.Умаров

2021 йил « _____ » _____

КЕЛИШИЛГАН:

**Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази**

Директор в.б. М.Эсанов

2021 йил « _____ » _____

М.Ў.

**Ўзбекистон Республикаси
Халқ таълими вазирлиги**

Вазир ўринбосари

2021 йил « _____ » _____

**Республика таълим маркази
директори**

Директор Ш.Саггаров

2021 йил « _____ » _____

М.Ў

